

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 164.

Felolós szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

Két nagy tűzvész pusztított Budapesten.

Egy tűzoltó szörnyethalt az oltási munkálat alatt. — 15 sebesültje van a Teréz-köruti tűznek. — A tüzet egy Modiano reklám rövidzárata okozta.

Budapest, 925. márc. 12. Ma éjszaka borzalmas tűzvész pusztított Budapesten. Az Oktogon, az Andrássy-ut és a Teréz-körut sarkán álló hatalmas bérpalota tetején egy impozáns Modiano reklám volt elhelyezve, melyet villanykörték világítanak ki éjjel. Mint megállapították a tüzet rövidzárta okozta. A reklám azonnal lángborult és felgyújtotta a bérpalota tetőzetét. A tűzoltóság percek alatt kivonult s megkezdte a legborzalmasabb munkát a lángokban álló tetőn, melynek fénye az egész kerületet bevilágította. A lent működő gépeknél állott egy tűzoltó. A reklám borzalmas robajjal váratlanul lezuhant s a köteleességét teljesítő embert agyonzúzta. Alig tudták kihúzni a romok alól s mikor az sikerült alig lehetett felismerni, annyira szétroncsolta a hatalmas reklám gerendaváza. Zubonyában Márton Lajos névre szóló igazolójegyet találtak s így azt hitték, hogy az áldozat Márton Lajos.

Nem sokára azonban jelentkezett Márton és elmondotta, hogy zubonyát egy Vince Gyula nevű tűzoltótársa vette fel. Így tehát kétséget kizáróan megállapított nyert, hogy a szerencsétlenség áldozata Vince Gyula 28 éves hivatásos VI. kerületi tűzoltó.

A tetőről egy csapat, a borzalmas és fojtó füsttől

elájult tűzoltót hoztak le. Mintegy 15 fenn dolgozó ember súlyos égési sebeket szenvedett, akiknek első segélyt kellett nyújtani. Darázs Gyula VI. kerületi tűzoltó a legsúlyosabb sebesült, akinek önfeláldozó munkája közben

egy súlyos gerenda zuhant a fejére. Agyrázkodást szenvedett. A tűzoltó tisztek a tűz oltása után fogadalmat tettek, hogy szörnyethalt bajtársuk családja számára gyűjtést indítanak. Vince Gyula feleségét és négy kis árva hagyott ellátatlanul.

Budapest, 925. márc. 12. Ugyancsak tegnap éjjel a kőbányai határban lévő Páva uccai műtrágyagyár malma porig leégett.

Véres családi dráma Nyugatmagyarországon.

Sopron, 925. márc. 12. A Sopron környékén fekvő Szent Margit bányán borzalmas családi dráma játszódott le. Kapper János vendéglős már évek óta a legrosszabb viszonyban élt családjával. Különösen a feleségét szeretette ültetelni. Tegnap ittas

állapotban újból az asszonynak rohant, ütötte és fojogatta. Fia és lánya siettek anyjuk védelmére és söröstüvegekkel teljesen szétromcsolták apjuk fejét.

A csendőrség mindhármukat letartóztatta.

Színház

Kulturhivatás, színészet és a Három Grácia.

Akik a színészet kulturmisszióját szeretik elsősorban hirdetni, jöjjenek el pár estén a Heltai színházba, nézzék meg a Svihákok, a Bolond és a Bánk Bán publikumát, aztán dobják szübe jobb meggyőződésüket. Őres házak közömbösítenek ma minden törekvést, ami irodalmi és jelentős, nemesak Baján, Pesten is és bárhol a vidéken. Nagy adag cinizmus, vagy jószándéku önáltatás kell ahhoz, hogy annyi nyomorúság után még mindig számon kérjük azt az önzetlenséget, ami voltaképp egyikünkben sincs meg és mégis elvárjuk mindnyájan mindenkitől. A művészet, ahány van, úgy is megteszi a maga ösztönös körforgal-

mát, közönségtől, műpártolástól, értéstől, vagy meg nem értéstől függetlenül, ezt a tegnap esti Három Grácia előadás után jözanul, lírai sóhajok és frázisok nélkül meg kell mondanunk. Hogy a hangsúly teljesebb legyen és elsősorban lokális vonatkozással éljünk: az irodalmilag, de még csak teátrálisan sem nevelt bajai publikum elsősorban szórakozást keres a színházban és kivált az élő pesti aktualitást és ezt egy olyan kifizető, színházak terén Baján ma apostoli munkát végző direktornak, mint Heltai, fel kell ismernie. Minden művészeti hivatáson túl végül is emberien önző és céljaiban — sajnos — servilis intézmény a színészet is, vegyük le az álarcot. Kulturhivatás ide, kultúra oda, halljuk a nép jajját: panem et circenses! Minek az irodalom?! Adjatok kenyeret és waterlooi csatákat.

Mert az ilyen igyekvő és kiosztásában kiforrott társulatnak, amilyennek a nyiregyháziak estéről-estére mutatkoznak, élniök kell, üres házakkal pedig elbuknak a kultúra gyakorlatán. A Három Grácia előadása pedig feltárat hozott, aminthogy a Marica ciklus is megfogja töteni bizonyosan azt. A hatást tisztán külsőségekre osztó operettben ismét kedvesnek és szórakoztatónak bizonyult a Sziklay rendezésében játszó együttes, a széphangu és mindig fiatal Patkós Irma, a finom és diszkrét előkelő Trillap Ilona és mind a lányok, akik az eleven vacsora során ezuttal külön-külön is szerepeltek egy-egy szimbólikus táncszámmal. A férfiak gárdájában Haimai Vilmos vezet és Sugár Gyulának is van mindig sok meleg gesztusa, amik értékes színészi kvalitásokat hoznak. Sziklai közvetlen és nevetető ezuttal is, az ő érdeme különben a pompásan sikerült rendezés. Kis szerepében jó volt Révész Zoltán.

A villany kűtőben öt percenként etaludt, jórészt olyankor, amikor a színpadon a legnagyobb szükség lett volna rá. Ha a közönség nem is, ő legalább következetes. (—ér.)

A színház e heti műsora:

Csütörtök: Marica grófnő
Péntek:
Szombat:

A színelőadások hétköznap az Urániában, vasár- és ünnepnap a Nemzeti Szálloda színháztermében

— Terjed a kanyaró. A tisztifőorvosi hivatalból nyert értesítésünk szerint a kanyaró még mindig terjedőben van. A bezárt iskolák közül azonban az összes iskolákat megnyitották, kivéve a kiscsávolyi iskolát. Az ovodák az egész városban tovább is zárva maradnak.

A buza ára 1925. márc. 12-án,
Budapesten 525.000 kor.
Bajai piacon 480.000 kor.
Aranykorona 14.683!

Salamander cipő

elegáns, olcsó,
elszakíthatatlan.

Egyedárusítás:

Telefon
206.

KATTARINKA JÓZSEF és FIA cipőáruházában. Telefon 206.

A tavaszi cipődivat összes újdonságai dus választékban. Az „egyes párok” még leltári áron kaphatók. Gummitalpas tornacipők olcsó áron. Fehér vászon fasarku kivágott cipő.

Csütörtökön, pénteken, szombaton
Marica grófnő.
Operett 3 felvonásban.

Színvadi repertoár.

Baja, 925. márc. 11. Ma nyújtotta be Heltai színigazgató repertoárját, hogy a Színügyi Bizottság határozzon a próba szezonban még előadásra kerülő darabok sorsa felett.

Hát ez a repertoár érdekes, de szerencsére nem végleges. A Színügyi Bizottság és a direktió kölcsönösen kiegészítik még jobbról és balról a hátralévő műsort, melynek tagadhatatlan döntő befolyása lesz a közönség érdeklődésére. 17 darabot sorol fel a Színügyi Bizottság számára a direktió. Pl. Ki babája vagyok én? Huncut a lány, Tatárjárás, Postás Katica, Árvácska, Marica grófnő, Denevér, Tisztelem a régi szeretőmet, Gyere be rozsám, Pinyóke, Rang és mód — de nem marad el pl. egy pikáns kis darab favorizálása sem: az Osztrigás Micé. Igen előzékeny a direktió a Színügyi Bizottsággal szemben azonban csodálkozni való eset ez. Nem lehet azt kérdezni, hogy mi köze a Sz. B.-nak a műsorhoz, mert ez sértődésre adhat okot. Ha megcenzurazza pl. a betérjesztett pompás műsort úgy a közönség lesz megrövidítve. Ha azonban a Sz. B. ötleteket ad, akkor legalább a maga részvételenségét fogja egy kissé enyhíteni. Legelső beszámolóinkban megírtuk, hogy tavaly a színügyi bizottság ritka volt a nézőtérén, akár a fehér holló a feketék közt. Most ugyanez az eset áll fenn. Nem csak a közönség részvétel, de az a fórum is mely az u. n. eleje a közönségnek. Tudja Isten mi lehet az oka ennek az állandó színházi pangásnak, de úgy látszik, bármilyen társulat jön ide — kifosztva megy el. Most még egy dologra lehet kockát feltenni: a hátralévő napok műsora... Ha a repertoár kiegészül pl. a Waterloo csata, a Fej, vagy irás, a Halhatatlan emberrel stb. egyszóval ujdonságokat és színvadi szenzációkat ad,

talán eloszlik a közönség közönye. Mindenek előtt oszadjék el a Sz. B. konzervatizmusa, járjon e d d is jó példával a színházlátogatás terén, ne gátolja direktiót a köz-

Vasárnap d. u. a Nemzeti színháztermében
Nótás kapitány
Operett 3 felvonásban.

zönségnek tetsző műsor összeállításában, mert a direktió jobban ösmeri a nézőtér pszichológiáját, mint az Sz. B. kodexkritikái.

Igen érdekes eredményeket hozott a hordójelző hivatal építésének nyilvános árlejtése

A novemberi árlejtésben sokkal nagyobb eltolódások voltak. — Valószínűleg a pénteki tanácsülésen döntenek az ajánlatokról. — A mérnöki hivatal szerint sok számítási hiba van az ajánlatokban.

753,924 300korona a legdrágább, 591,569.000 korona a legolcsóbb ajánlat.

Baja, 1925. márc. 11. Az érdekeltek igen erős részvételével tegnap zajlott le a városháza közgyűlési termében a tavasz folyamán felépítendő hordójelző hivatal nyilvános árlejtése. Az ajánlattevők között természetesen a bajaiak voltak túlsúlyban, de Szeged és Pécs is tett ajánlatot a budapesti vállalkozókön kívül. Összesen beérkezett 38 ajánlat, ebből egyet szabálytalanság miatt visszautasítottak. Sor került tehát 37 ajánlat elbírálására. Vidékről 9 pályázat érkezett. Budapestről 7, Szegedről 1 és Pécsről is 1. Bajai vállalkozók tehát 29-en vettek részt.

Munkatársunk érdeklődött a városi mérnöki hivatalnál, hol azt a felvilágosítást adták, miszerint az ajánlatok elbírálására a pénteki tanácsülésen fog sor kerülni. Igen sok ajánlatban szorzási stb. tévedések vannak, az átvizsgálások tehát rengeteg munkát adnak a mérnöki hivatalnak. Péntek azonban feldolgozzák az egész anyagot, hogy a tanács dönthessen az ajánlatokról. A legolcsóbb és legdrágább ajánlatok között 154 millió korona dif-

ferencia van. Mint Horváth műszaki tanácsos mondotta munkatársunknak közel sincsenek oly nagy árbeli eltolódások, mint voltak például a novemberi árlejtéseknél. A legdrágább kalkuláció 753,924.300 koronás, melyet Tarján Benő pécsi vállalkozó pályázott. A legolcsóbbat Kápuszta vállalkozó küldötte Budapestről. Ennek a végösszege 591,569.000 korona. Megállapították azonban, hogy ebben az ajánlatban szorzási hibák vannak.

Általában kedvezők a bajai ajánlatok. A megjelent vállalkozók között az volt a vélemény, hogy a városnak most már kötelessége a bajai ajánlattevőket erősebben figyelembe venni, mint a legutóbbi építkezések alkalmával. Baján amúgy is rosszak a munkaviszonyok, a munkanélküliség ezt a várost sem kerülte el, belső kötelesség tehát minden munkaalkalmat helybeliek számára kiadni.

A pályázók nagy izgalommal várják a pénteki tanácsülést, melyen végleges határozatot hoznak az ajánlatok sorsáról.

Jelentkezzünk a választó jogért.

Vettük a következő hirdetményt: Közhírré teszem, hogy az 1926. évre érvényes nemzetgyűlési képviselőválasztók névjegyzék tervezetének összeállítására irányuló működését az összeíró küldöttség f. é. március hó 10-én megkezdte. Az összeírás hivatalból történik, azonban mindenki, aki a választóknak 1925. évre érvényes névjegyzékében felvéve nincsen, magát azonban választójogosultnak tartja, a küldöttség előtt megjelentetheti és vallomást szolgáltatni. A vallomás szolgáltatás ideje a választói kormányrendelet 27. §-a értelmében január 1-től 10-ig terjedő időtartam.

Akik azonban a vallomás benyújtását a fenti határidőben elmulasztották, az összeíró küldöttség előtt felvétel céljából jelentkezhetnek és jogosultságukat igazolhatják.

Az összeíró küldöttségnek az egyes szavazókerületek székhelyein f. é. március 19-20 és 21-ik napján d. e. 10-1 óráig az alábbi hivatalos helyiségekben

végzik működésüket, hol a még nem jelentkezett választójogosultak vallomás szolgáltatást átveszik: Beiváros: I. rész Városi székház 6. számú hivatalos helyiség. II. rész Ipartestület. Józsefváros: Florián uccai iskola. Istvánmegye: Rákóczi uti ovoda. Katonaváros: Tanítóképző intézet. Kicsászály: Rökus: Kicsászályi iskola. Szallásváros: Szt. Antal uccai iskola. Homokváros: Vöröskereszt téri iskola. Kültelek I. r. Brade tanya. II. r. Külteiki iskola. Vaskút: I. r. Templom melletti iskola. II. r. Községháza.

A vallomáshoz szükséges számlalélapok a városi székház 6. sz. hivatalos helyiségében, díjtalanul beszerezhetők.

A központi választmány felhívja mindazokat, kik a f. évi névjegyzékben még felvéve nincsenek, de jogosultságukat 1926. évre biztosítani kívánják, hogy vallomásukat a fenti időben és helyen feltétlenül adják be, hogy a jövő évi választói névjegyzékben ki ne maradjanak.

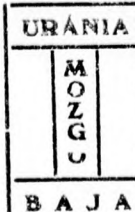
Baja, 1925. évi március hó 2-án. Baja város központi választmánya
Dr. PUSKÁS DEZSŐ s. k.
 h. elnök.

HIREK.

Dr. Vitéz Szikra Dezső versei.

Baja, 1925. márc. 11. A magyar könyvpiac ismét gazdagodott egy nemes irányú kötettel. Dr. Vitéz Szikra Dezső adta ki irrendata verseit. A megsonkított ország fiainak fájdalma zokog ki a kötet mindenegy sorából s mindenegy versében a megrongyolt haza sebeinek égése, a magyar sors keresztjének Kálvária útja tárul elének s a hazafiúi bánat könnye kipereg minden érző ember szeméből, aki magányos és áhitatos óráiban Vitéz Szikra Dezső könyvét olvasgatja. Nincs tiszteletreméltóbb, meghatóbb és szebb törekvés, mintha egy tehetséges poeta szive és lelke mondanivalóit az irrendata lant hurjain zokogja el. De nem csak fájdalmas sírás ez a könyv, hanem remény, erő, hit, bizalom és bátorítás tárogatója is. Egy mondatba sűrűsítve ennyit mond Dr. Vitéz Szikra Dezső: A kitanoni rongyot nem lehet olvasni könnyezés nélkül, de az a szem, mely sirni tud, meg tudja látni az új magyar Bethlehembe elvezető vezércsillagát is!

Juttassuk el ezt a könyvet a gyermekel kezébe is. Ahogy a penitenciát tartó hívőnek vigaszt

Márc. 15. vasárnap délután fél 4, 6 és este fél 9 órákor.

Rákosi Viktor: „Utrechtí diákok“ című regénye.

Holnap kezdődik az élet.

Igaz történet 7 felvonásban. — Ezt megelőzi:

Gaumont hirdadó. A Kiltő és a sors harang.
 Aktuális. Kiltő burlasz 2 felv.

I. rendű felsőszilézai
Poroszszen
 (Fürstengrube)
Bécsi gázgyári Diókokszt
 Telefon: 228.

110.000 K
Pormentes.

Egalizált 50 kgr. zsákokban kapható
Sándor László
 tűzifa- és szénkereskedőnél,
 a teherpályaudvaron.
 Telefon: 228.

Vendégnyitás!

Van szemé... közönség... hozni... házban... Árpád... alatt a... volt Klen... lőt átvett...
1925. márc. 15-én
 megnyit...
halvac... dezek.
 Egy ten... korona. Jó...
 ételek...
 Ké...
 párfog...
Feigen... Sándor.
 165/1925.

Rövid hírek.

A bá...
 alap... 1924. é...
 1925. é...
 dunap...
 8,52 m...
 275,57 m...
 és 9,30 m...
 1925. é...
 órákor a...
 miniszte...
 (Budap...
 III. em...
 ajánlat...
 adásra...
 Az ead... a vallás...
 és köz...
 XI. ügy...
 ken a k...
 sagnál...
 Az ead...
 ségek me...
 gondnok...
 illetve 4...
 ténő ére...
 költsége...
 Az össe...
 indulva...
 sen meg...
 Bata...
 március hó...
 ZALAP...
 DNOKSÁG.

Tűzifa- és szénkereskedés.

A bá...
 alap... 1924. é...
 1925. é...
 dunap...
 8,52 m...
 275,57 m...
 és 9,30 m...
 1925. é...
 órákor a...
 miniszte...
 (Budap...
 III. em...
 ajánlat...
 adásra...
 Az ead... a vallás...
 és köz...
 XI. ügy...
 ken a k...
 sagnál...
 Az ead...
 ségek me...
 gondnok...
 illetve 4...
 ténő ére...
 költsége...
 Az össe...
 indulva...
 sen meg...
 Bata...
 március hó...
 ZALAP...
 DNOKSÁG.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Terrenol-pala

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan

a világ legjobb tetőfedőanyaga

Állandó raktár és ügyedaruishelye

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
Baja, Kölcsey uca 3 szám alatt. (Budapesti-út sarok.) Telefon 118.

KOLLARIT

BŐRLEMEZ SZAGTALAN KEDELLEMEZ

Cséplőgép tulajdonosok
Cséplőgép javítók

figyelmét felhívjuk kézi csapágyesztergályozó készülékeinkre, rendkívül olcsó árakon **beszerezhető**

Fränkel és Horváth-nál.

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy Bécsből hazatértem, ahonnan a legújabb **párizsi és bécsi modell kalapokat** magammal hoztam.

Tisztelettel
Halász Juci
(Hotelbank palota.)

Értesítés!

Baja és környéke mélyen tisztelt közönségének szíves tudomására hozom, hogy Baján a Monostori (Vodcai) uton **kertészeti telepet** létesítettem.

Termékek: disznóvényeket, idényvirágokat és konyhakerti terményeket.

Tavaszi kilitésre ajánlok: Kiváló fajtájú erős, duggyökérrel 2 éves magastörzsű bokorórszát, szép fejlődésű gyümölcsfákat, jegénye és ezüst fenyőt.

Ezen cikkek közül minden vásárolt mennyiséget házhoz szállítok.

Kiváló tisztelettel
Hódy György
műkertész,
a Szász-kertészet volt főkertésze.

Széna és szalma

Elsőrendűsámentes réti széna, takarmány- és alomszalma **szükségletét a legolcsóbban szerezheti be**

Stein Adolf
takarmánykereskedőnél,
Cifusz Ferenc u. 18 a.
Telefon 134.

Nagyszerű kiállításban gazdag tartalommal jelenik meg a **HARANG**

Főszerkesztő: **LÓRÁNT LICHTER LÁSZLÓ.**
Főmunkatárs: **HÁRS ALICE.**

Prigly Ferenc
kertépítész
Baján, Erzsébet királyné u. 56.
Parkok, terek, temetők, házi és villakertek művészi tervezése és átalakítása.

Kertművészeti aranyéremmel kitüntetve.

Étel csapágyak
márc 8 ó. márc. 15 ig
gell... és vásár
LOVASSY ODON

Legújabb divatu wieni kalapjaim

megerkeztek és azok a legjutányosabb árban kaphatók. **Kalapok formázását és festését legolcsóbb árban elvállalom.** Állandó raktár kész kalapokból, mindennemű divatos anyag, díszek és tűzékekkel.

Balog Andorné
női kalapsalon,
Árpád uca 6. (Sugovica part.)

Eladó

Érseksanádön egy lakóház és Bajaszentistváni határban hat hold **szántóföld.** — Bővebb felvilágosítást ad **Végh Sándor** Érseksanád.

Női selyem- és szalmakalapok

megerkeztek és legolcsóbban kaphatók

Bruszt Lajos
divatüzletében.

Grünhut Miksa
Spitzer-féle téglák és cementárúgyár

ajánl legjutányosabb árban egy sorú és díszes cementlapokat, **Mozait, és Ceramitlapokat, drótbetétes és csömöszölt csövöket,** mű ölepeket és műkőlapokat sírkerítésekhez, kerítésekhez, **kerítés és díszes díszítés, cementvályukat minden kivitelben téglár, cserépet és minden építési anyagot**

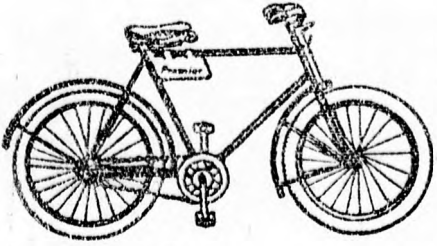
Vállal mindenféle burkolatot, **csöviz m. d. n. c. k., kerítés díszítés, építés, bármilyen káthézisítés**

Gyártótelep telefon 160.
Városi iroda: **Tér: István u. 5 Tel. 234**
Arany János u. 3 Tel. 111

Fränkl és Horváth

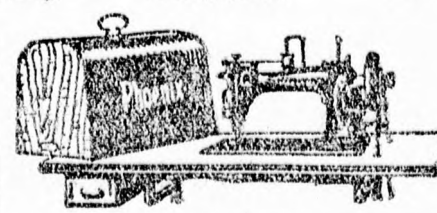
Budapesti u. 15

Phoenix varrógépek,
Mühhausen és **Sty** varrógépek,

Premier kerékpárok és motorkerékpárok
Protos írógépek képviselője.

Összes mechanikai cikkek alkatrészeinek nagy raktára, szakszerű javító ühelye jól állás mellett.

Bécsi díszes diókoks zsákokban házhoz szállítva.

Darabos porosszén, Salgóterjáni darabosszén, Pécsi mosott kovácszén legmegbízhatóbb, tehát legolcsóbb beszerzési forrása

Schön és Bajai
ezelőtt **Schön Antal és Géza** szénnagykereskedés.
Iroda és raktár Haynald uca 13.
Telefon: 26.

Eladó

a belvárosban egy 4 szobából, üvegezett folyosóból és mellékhelyiségekből, szép udvarból álló **ház.**

Erdeklődni lehet **Dr. Sándor Imre** ügyvédi irodájában.

Keresek megvételre egy SCHUNDA cimbalmot
Cím a kiadóban.